Lietas arhīva Nr. C-3907-19/33
ECLI:LV:RVPT:2019:0614.C30805218.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019. gada 14. jūnijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Meldere
ar tiesas sēdes sekretāri A. Irbi
piedaloties atbildētājam /pers. A/
atklātā tiesas sēdē Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā, izskatīja civillietu Ārvalsts komersanta Plus Plus Baltic OU filiāles Latvijā prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2018. gada 21. novembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemta prasītāja Ārvalsts komersanta Plus Plus Baltic OU filiāles Latvijā prasībā pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1587. un 1589. pantu, 1652. panta 3. punktu, 1716., 1717., 1720., 1752., 1753., 1756. un 1757. pantu, 1759. panta 1. punktu, 1765. panta pirmo daļu, 1805., 1934. un 1943. pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam neatmaksātā aizdevuma pamatsummu 3 374 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 413,75 EUR, tiesas izdevumus, noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no kopējās neatmaksātās parāda pamatsummas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016. gada 27. maijā starp AS "Swedbank" un atbildētāju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. 16-026496-PT un atbildētājam piešķirts patēriņa kredīts 4 000 EUR apmērā, bez lietošanas procentu likmes, bet nokavējuma procenti un nokavējuma līgumsods noteikts 1% dienā.

Tā kā atbildētājs nepildīja savas saistības pilnā apmērā un neveica maksājumus, aizdevējs 2016. gada 11. oktobrī vienpusēji atkāpās no Patēriņa kredīta līguma.

2017. gada 12. decembrī AS "Swedbank" un prasītājs noslēdza cesijas līgumu, ar kuru AS "Swedbank" cedēja prasītājam prasījuma tiesības.

2018. gada 2. janvārī atbildētājam nosūtīts paziņojums par kreditora maiņu, bet atbildētājs parāda samaksu neveica.

Prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam 2018. gada 23. novembrī un tiesā 2019. gada 2. janvārī uz prasību saņemts atbildētāja paskaidrojums un iebildums, ar ko prasību neatzīst, jo atzīst līguma parakstīšanu, bet neatzīst aizdevuma izsniegšanu un noliedz naudas saņemšanu.

Uz tiesas sēdi prasītāja pārstāvis nav ieradies, bet 2019. gada 13. maijā tiesā saņemtajā iesniegumā lūdz lietu izskatīt bez tā klātbūtnes, prasību uztur pilnā apmērā.

Tiesa atzina par iespējamu uzsākt lietas izskatīšanu bez prasītāja piedalīšanās tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību neatzina pilnībā. Paskaidroja, ka sākotnēji banka viņam izsniedza hipotekāro kredītu, bet sakarā ar juridiskās personas maksātnespēju un galvinieka atbildību un piedziņas vēršanu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, palika nesegta parāda starpība, kuru banka piedāvājusi dzēst noslēdzot patēriņa kredīta līgumu ar atbildētāju, kam atbildētājs piekritis, pie līguma noslēgšana iemaksājis 600 EUR, tad vēl veicis vienu maksājumu 2016. gada 13. septembrī, bet pārējos naudas līdzekļus nemaksāja, jo banka nedzēsa (nenorakstīja) hipotekārās saistības. Uzskata, ka nekas nav jāatmaksā, jo naudas līdzekļus nesaņēma.

Motīvu daļa

Uzklausījusi atbildētāja paskaidrojumus, izvērtējusi lietas materiālus un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasītāja prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labumā lietās.

No lietas materiāliem tiesai nav šaubu par saistības rašanās pamatiem un par atbildētāja pienākumu veikt aizdevuma atmaksu neatkarīgi no kreditora maiņas.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprinās, ka 2016. gada 27. maijā starp AS "Swedbank" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. 16-026496-PT (turpmāk arī – līgums), ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 4 000 EUR apmērā ar procentu likmi 0% gadā un nokavējuma procentiem un līgumsodu 1,000 % dienā par samaksas nokavējumu. Aizdevums izsniegts, novirzot to no 2006. gada 11. oktobrī noslēgtā aizdevuma līguma Nr. 06-116739-PT izrietošo saistību daļējai dzēšanai, un aizņēmējs vienlaikus pilnvaro aizdevēju pārskaitīt šos naudas līdzekļus uz aizdevēja kontu. Aizdevuma atmaksa veicama ar ikmēneša maksājumiem atbilstoši aizdevuma atmaksas grafikam. Aizdevuma atmaksas beigu termiņš noteikts 2017. gada 25. janvāris.

Ar pievienoto konta informāciju apstiprinās, ka maksājums ieskaitīts līgumā norādītajā kontā *(lietas lapa 48)*, atbilstoši vienošanās nosacījumiem *(lietas lapa 45-46, 47)*.

Šeit norādāms, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, atbilstoši Civillikuma 1431. pantam uzskatāms par piekrišanu šim aktam tad, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskajā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga

interese un ierunas tiesība.

Tiesa ņem vērā arī Augstākās Tiesas Civillietu departamenta 2018. gada 19. februāra spriedumā lietā SKC-7/2018 paustās atziņas, tostarp, ka tiesību doktrīnā, atklājot minētās normas būtību, pausts viedoklis, ka: „Piekrišana ir kāda fakta vai priekšlikuma pozitīva vērtējuma izpausme, kas var būt gan darījuma veidošanas sastāvdaļa (akcepts), gan kāda stāvokļa, fakta, arī pārkāpuma apliecinājums [..]" (*sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. (1401.-2400.pants). Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: 1998, 40.lpp.*). Savukārt tas, kurš izteic savu piekrišanu, Civillikuma 1432. panta izpratnē ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Līdz ar to atzīstams, ka tāda akta parakstīšanu, kurā bez ierunām fiksēti kādi juridiski nozīmīgi fakti, nav pamata aplūkot kā parastu formalitāti, jeb darbību, kas nekādas tiesiskas sekas nerada. Gluži otrādi, „[..] ar darījuma parakstīšanu tiek nodibināta prezumpcija, ka darījuma dalībnieks no brīvas gribas ir izteicis piekrišanu dokumentā atspoguļotajam darījuma saturam" (*sk. Augstākās tiesas 2016.gada 31.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-53/2016 (C17147209) 12.3.punktu, 2017.gada 21.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKC-181/2017 (C24150311) 9.punktu*).

Līdz ar ko tiesa kritiski vērtē atbildētāja pašreizējos iebildumus par aizdevuma līgumu un aizdevuma nesaņemšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod tiesību atkāpties no līguma.

No lietas materiālos iesniegtā 2018. gada 1. novembra kredīta izraksta par laika periodu no 2016. gada 30. maija līdz 2017. gada 28. decembrim redzams, ka atbildētājs nav pildījis aizdevuma apmaksu atbilstoši maksājuma grafikam tajā noteiktajā apmērā.

No lietas materiālos esošā AS "Swedbank" 2016. gada 11. oktobra paziņojuma par līguma laušanu redzams, ka izmantojot pielīgtās tiesības 2016. gada 11. oktobrī AS "Swedbank" vienpusēji atkāpās no minētā patēriņa kredīta līguma, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma sastāda 3 374 EUR.

Lietas materiālos esošajā AS "Swedbank" 2017. gada 28. decembra izziņā Nr. B01.01-16.1/AKPN-1900 AS "Swedbank" paziņoja, ka atbildētāja neapmaksātais parāds pēc līguma sastāda 3 374 EUR, ko veido neatmaksā aizdevuma pamatsumma.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas liecinātu, ka atbildētāja parāds neatbilstu AS "Swedbank" izziņā norādītajam, proti, neatmaksāta aizdevuma pamastumma 3 374 EUR apmērā.

No lietas materiālos esošā 2017. gada 12. decembra Cesijas līguma Nr. PLUS-02 izraksta un cesijas līguma 1. pielikuma izraksta redzams, ka AS "Swedbank" cedēja prasītājam prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no līguma Nr. 16-026496-PT.

Saskaņā ar Civillikuma 1793. panta 3. punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Tātad, atbilstoši Civillikuma 1801. pantam cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju - kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Saskaņā ar Civillikuma 1804. pantu agrākais kreditors, neraugoties uz cesiju, vēl joprojām skaitās par tādu līdz tam laikam, kamēr cesionārs nav dabūjis apmierinājumu no parādnieka, vai nav cēlis pret to prasību, vai vismaz nav tam pienācīgā kārtā par cesiju paziņojis. Līdz tam pašam laikam var arī parādu samaksāt cedentam, kā arī noslēgt ar viņu izlīgumu, un tāpat viņam paliek arī prasības tiesība.

Pie minētajiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasītājs uz cesijas pamata pārņēma no AS "Swedbank" prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izcēlās no līguma un atbildētājam ir pienākums veikt aizdevuma atmaksu cesionāram.

Atbildētājs parāda summas aprēķinu nav apstrīdējis, pierādījumus aizdevuma parāda samaksai tiesai nav iesniedzis.

Līdz ar to, tiesai nekonstatējot, ka atbildētājs būtu veicis pilnīgu aizdevuma atmaksu, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 3 787,75 EUR apmērā.

Par maksājuma saistību kavējumu prasītājs aprēķināja un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 413,75 EUR apmērā par laiku no 2016. gada 11. oktobra līdz 2018. gada 26. oktobrim.

Civillikuma 1759. panta pirmais punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un, tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas, tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu (*Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums SKC-644/2013, 6.lapa*).

Tiesa atzīst, ka pamatots un apmierināms ir arī prasījums par likumisko procentu piedziņu 413,75 EUR apmērā par laiku no 2016. gada 11. oktobra līdz 2018. gada 26. oktobrim, kas aprēķināti pēc likmes 6 % gadā.

Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesai pašai (*ex officio*) neatkarīgi no prasītāja prasījuma jānoteic prasītājam tiesības saņemt procentus no tiesas piespriestās maksājuma summas uz likuma pamata (Civillikuma 1759. pants), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1765. pantā (*Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 4. aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-87, Augstākās tiesas Senāta 2010. gada 13. oktobra lēmums lietā Nr. SPC-166/2010*).

Atbilstoši Civillikuma 1765. pantam gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tie ir seši procenti no simta gadā. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195. pantam, aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laika posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016. gada 29. janvāra lēmums lietā Nr. SKC-1331/2016*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ievērojot minēto, no atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 386,15 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot to no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. pantu, 41. panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt Ārvalsts komersanta Plus Plus Baltic OU filiāles Latvijā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Ārvalsts komersanta Plus Plus Baltic OU filiālei Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 3 374 EUR (trīs tūkstoši trīs simti septiņdesmit četri *euro*), likumiskos nokavējuma procentus 413,75 EUR (četri simti trīspadsmit *euro,* 75 centi) par laiku no 2016. gada 11. oktobra līdz 2018. gada 26. oktobrim, tiesas izdevumus – valsts nodevu 386,15 EUR (trīs simti astoņdesmit seši *euro*, 15 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR (trīs *euro*, 20 centi).

Samaksa par labu Ārvalsts komersanta Plus Plus Baltic OU filiālei Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, veicama norēķinu kontā LV76HABA0551041569842, AS „Swedbank".

Noteikt Ārvalsts komersanta Plus Plus Baltic OU filiālei Latvijā tiesības par laika periodu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātā aizdevuma parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Meldere